

Vergaderjaar 2014–2015

---

34 210 XVII

Wijziging van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2015 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII);

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Voorstel van wet

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de uitgaven van de begroting 2015 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) met EUR 239 miljoen te verhogen

2. Leeswijzer

De voorliggende supplettoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2015 van hoofdstuk XVII van de begroting van het Rijk.

In de toelichting worden de belangrijkste mutaties op de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking toegeelicht. Ten slotte volgt per artikel de nieuwe stand en een toelichting op de opmerkelijke verschillen.

Per artikel is een tabel opgenomen met de mutaties. De toelichting per beleidsartikel heeft betrekking op de kolom mutaties supplettoire begroting. Het aantal activiteiten en het aantal financiële instrumenten van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is aanzienlijk. Om de leesbaarheid te waarborgen worden daarom alleen de financiële instrumenten die meer dan 3 procent van het artikelonderdeel uitmaken opgenomen in de financiële tabel. Dat betekent dat er in sommige gevallen geen uitputtende opsomming is van de financiële instrumenten per artikelonderdeel.

Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften en de Comptabiliteitswet van 2001 dienen de opmerkelijke verschillen tussen de oorspronkelijke en huidige raming te worden toegelicht. Op uitgavenniveau is voor deze toelichting een norm gehanteerd waarbij voor de beleidsartikelen afwijkingen van 10% of meer, met een minimum van EUR 2 miljoen, ten opzichte van de stand van de Ontwerpbegroting 2015 op sub-artikelniveau zijn opgenomen. Voor verplichtingen wordt de norm van 10% op artikelniveau aangehouden.

3. Overzicht belangrijkste supplettoire uitgavenmutaties 2014

Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVIII):

Het voorstel is om de uitgaven voor 2014 te verhogen met EUR 239 miljoen. De stijging wordt grotendeels veroorzaakt door het Noodhulpfonds waarvan het budget voor 2015 is vastgesteld op EUR 170 miljoen.

Daarnaast wordt binnen de begroting van BH&OS (sub-artikel 5.2) EUR 400 miljoen vrijgemaakt ter dekking van de sterk toegenomen kosten van de eerstejaarsopvang van asielzoekers uit DAC-landen. Deze kosten worden toegerekend aan het ODA-budget.

De raming voor de asielinstroom is voor de komende jaren naar boven bijgesteld. De aan ODA toerekenbare kosten van de eerstejaarsopvang in 2015 stijgen daardoor naar EUR 732 miljoen. Hiervan was EUR 297 miljoen reeds gedekt binnen de huidige BH&OS-begroting. Daarnaast kon EUR 35 miljoen worden gefinancierd uit het restant van de EUR 375 miljoen die in 2014 éénmalig vanuit ODA is toegerekend aan de kosten voor eerstejaarsopvang van asielzoekers.

Binnen de regering is besloten om het resterende tekort van EUR 400 miljoen te dekken door middel van de volgende budgettaire mutaties binnen de BHOS begroting:

1. EUR 345 miljoen: een kasschuif van de geraamde BNP-macromeevallers in de periode 2016–2020.
2. EUR 30 miljoen: door geraamde ODA middelen uit 2020 naar voren te halen en in te zetten in 2015.
3. EUR 24 miljoen: het aanwenden van een deel van de non-ODA eindejaarsmarge uit 2014.

Bij ontwerpbegroting 2016 wordt uw Kamer nader geïnformeerd over de meerjarige consequenties (2016 e.v.) van de gestegen asielkosten voor het ODA-budget.

De verwachte ODA-prestatie stijgt in 2015 naar 0,66%, met name als gevolg van de hogere asielkosten.

In aanvulling op het bovenstaande vindt u hieronder een overzicht van de meest in het oog springende wijzigingen ten opzichte van de Ontwerp-begroting 2015 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII):

Toelichting

Artikel 1

Een adequate uitvoering van het in EU-verband afgesproken sanctiebeleid aangaande Rusland vereist in 2015 en 2016 jaarlijks EUR 11 miljoen extra handhavingskosten bij de Douane. Conform de Voorjaarsbesluitvorming wordt dit bedrag vanuit generale middelen toegevoegd aan sub-artikel 1.1 en vervolgens overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van Financiën.

Artikel 3

Conform het amendement Van Laar wordt binnen het thema seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) EUR 3 miljoen beschikbaar gesteld ter bestrijding van kinderprostitutie. Omdat in 2015 de financiering van bestrijding van kinderprostitutie vanuit het budget voor mensenrechtenprogramma's zal plaatsvinden, wordt EUR 3 miljoen overgeheveld naar sub-artikel 1.2 op begroting van Buitenlandse Zaken.

Artikel 4

Vanuit het Budget Internationale Veiligheid (BIV) op de begroting van het Ministerie van Defensie wordt EUR 60 miljoen overgeheveld naar de begrotingen van BZ en BH&OS. Vanuit dit bedrag worden activiteiten op het terrein van stabiliteit, veiligheidssectorhervorming, rechtsstaatontwikkeling en capaciteitsopbouw alsook de bevestiging van hoogrisicoposten gefinancierd.

Met het oog op de vele internationale crises besloot het kabinet in 2.014 EUR 570 miljoen extra beschikbaar te stellen voor een noodhulpfonds. Dit fonds is flexibel inzetbaar gedurende de kabinetsperiode (t/m 2017). In 2015 zal EUR 170 miljoen worden uitgegeven op sub-artikel 4.4.

Artikel 5

De verhoging van sub-artikel 5.2 betreft grotendeels een technische bijstelling. Als gevolg van een BNP-meevaller daalt de BNP-korting die in 2015 moet worden ingevuld van EUR 183 miljoen (Ontwerpbegroting) naar EUR 150 miljoen (Eerste Supplettoire Begroting), hetgeen leidt tot een verhoging van sub-artikel 5.2.

Tussen de Ministers van OCW en BH&OS is afgesproken dat de ODA-labelling van de subsidie aan de Stichting EP-Nuffic (per 1 januari 2015 zijn organisaties Nuffic en Europees Platform gefuseerd) met ingang van 2015 wordt omgezet in non-ODA. Dit betekent een verlaging van het ODA-plafond op de OCW-begroting van EUR 7,1 miljoen in 2015 en 2016 en vanaf 2017 van EUR 6,5 miljoen. Beide ministeries nemen de daaraan verbonden financiële compensatie elk voor de helft structureel voor hun rekening. Dat betekent dat in 2.015 EUR 3,6 miljoen wordt gecompenseerd tussen BH&OS en OCW; vanaf 2.017 EUR 3,2 miljoen. De compensatie wordt geboekt op artikel 5.2.

4. Overzicht budgetten hulprelatie-, overgangsrelatie- en exitlanden 2015

Bij de beantwoording van de Kamervragen over de begroting 2012 is toegezegd jaarlijks bij Voorjaarsnota een overzicht te geven van de budgetten van de hulprelaties-, overgangsrelaties- en exit-landen. Voor het jaar 2015 zijn de volgende budgetten goedgekeurd:

Overzicht budgetten hulprelatie-, overgangsrelatie- en exitlanden	Bedragen x EUR 1.000
	2015
Hulprelatielanden	
Afghanistan	20.000
Burundi	24.350
Jemen	18.518
Mali	34.650
Palestijnse Autoriteit	16.300
Rwanda	44.875
Zuid-Soedan	18.500
Totaal hulprelatielanden	177.193
Overgangsrelatielanden	
Bangladesh	42.150
Benin	38.330
Ethiopië	55.898
Ghana	32.700
Indonesië	23.520
Kenia	20.250
Mozambique	32.943
Oeganda	16.533
Totaal overgangsrelatielanden	262.324
Regionale programma's	
Afrika Grote Meren	29.286
Hoorn van Afrika	7.051
Midden Amerika	9.000
Totaal regionale programma's	45.337
Exitlanden	
Bolivia	0
Bosnië & Herzegovina	3.000
Burkina Faso	0
Colombia	1.553

Bedragen x EUR 1.000	
	2015
Congo, Democratische Republiek	1.018
Egypte	306
Georgië	0
Guatemala	0
Kosovo	110
Moldavië	0
Mongolië	0
Nicaragua	0
Pakistan	4.300
Senegal	25
Soedan	0
Suriname	5.056
Tanzania	264
Vietnam	0
Zambia	18
Zuid-Afrika	2.170
Totaal exitlanden	17.820
Totaal	502.674

5. Toelichting per beleidsartikel

Beleidsartikel 1

Beleidsartikel 1 Duurzame handel en investeringen		Stand ontwerpbe-groting 2015	Mutaties via NvW en amende-menten 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen		320.663	1.000	1.576	323.239	- 92.200	- 292.829	27.344	5.344
Uitgaven:									
Programma-uitgaven totaal		514.497	1.000	- 1.672	513.825	- 1.275	16.811	1.300	1.300
1.1	<i>Versterkt internationaal handelssys-teem, met aandacht voor Maatschap-pelijk Verantwoord Ondernemen</i>	13.494			13.494				
	<i>Bijdrage (inter)nationale organisaties</i>								
	Contributies internationaal ondernemen	5.670			5.670				
	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	5.085			5.085				
	<i>Opgavten</i>								
	waarvan beleidson-dersteuning internationaal ondernemen	2.489			2.489				
1.2	<i>Versterkte Nederlandse Handels- en Investeringspositie en economische naamsbekendheid</i>	71.714		- 125	71.589				
	<i>Subsidies</i>								
	Starters Internatio-nal Business (SIB)/ Programma Strategische Beurzen	4.940		- 125	4.815				
	Partners for International Business (PIB)	8.400			8.400				

Beleidsartikel 1 Duurzame handel en investeringen		Stand ontwerpbe-groting 2015	Mutaties via NvW en amende-menten 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
	Transitiefaciliteit (TF)/ Demonstratie-projecten, Haalbaarheidsstudies en Kennisver-werving (DHK)	15.000			15.000				
	Package4growth non-ODA	730			730				
	Package4growth ODA	0			0				
	Overig Programma-tische Aanpak	3.104			3.104				
	PSO/2g@there	3.576			3.576				
	<i>Leningen</i>								
	Finance for International Business (FIB)	3.965			3.965				
	<i>Bijdragen aan baten-lastendiensten</i>								
	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	26.072			26.072				
	Versterking economische functie (NBSO's via RVO)	5.927			5.927				
1.3	<i>Versterkte private sector en een verbeterd investeringsklimaat in ontwikkelingslanden</i>	279.289	1.000	- 1.547	278.742	- 1.275	- 1.350	1.300	1.300
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
	Landenprogram-ma's onderne-mingsklimaat	14.000		1.342	15.342				
	Bedrijfsmatige technische bijstand	1.709			1.709				
	<i>Subsidies</i>								
	Transitiefaciliteit Marktontwikkeling in het kader van private sector development	1.700		380	2.080				
	Wet en regelgeving	41.759			41.759				
	Financiële sectorontwikkeling	13.172	2 000	- 4.102	11.070				
		19.572			19.572				

Beleidsartikel 1 Duurzame handel en investeringen		Stand ontwerpbe-groting 2015	Mutaties via NvW en amende-menten 2015	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
	versterking privaat ondernemerschap	51.756		3.675	55.431				
	Infrastructuuront-wikkeling	68.994		664	69.658				
	Samenwerking bedrijfsleven en PPP's	12.950		695	13.645				
	Bedrijfsleveninstru-mentarium	6.382			6.382				
	Technische assistentie DGGF	15.000	– 1.000	– 3.700	10.300				
	<i>Bijdragen (inter)nationale organisa-ties</i>								
	International Labour Organization	5.167		50	5.217				
	Partnershippro-gramma ILO	5.000			5.000				
	International Finance Corporation	2.628			2.628				
	<i>Bijdragen aan baten-lastendiensten</i>								
	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	19.500		500	20.000				
1.4	<i>Dutch good growth fund: intensive-ring van ontwikkelingsrelevante investeringen in en handel met ontwikkelingslanden door het Nederlandse en het lokale bedrijfsle-ven, met de focus op het MKB en bij uitzondering en onder condities grootbedrijf</i>	150.000			150 000		18.161		
	programma's Dutch Good Growth Fund	100 000			100 000				
	Ontvangsten	7.267			7.267	0	0	0	0
1.10	<i>Versterkt internationaal handelssys-teem met aandacht voor Maatschap-pelijk Verantwoord Ondernemen</i>	7.267			7.267				

Verplichtingen

Geen toelichting.

Uitgaven

Geen toelichting.

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 2

Beleidsartikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- groting 2015	Mutaties via NvW em amende- menten 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2019
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	445.237	- 3.000	280.518	722.755	- 81.336	- 36.890	9.084	9.084
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	564.053	- 3.000	814	561.867	- 40	2	2	2
2.1 <i>Toename van voedselzekerheid</i>	303.795			303.795				
<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
			Landenprogram- ma's voedselzeker- heid					
	140.813			2.580	143.393			
<i>Subsidies</i>								
			Internationaal onderwijspro- gramma					
	32.700				32.700			
	51.250		Duurzame voedselproductie	8.206	59.456			
	39.332		Marktontwikkeling in het kader voedselzekerheid	- 6.332	33.000			
	17.200		Voeding		17.200			
<i>Bijdragen (inter) nationale organisa- ties</i>								
			Partnerschapspro- gramma FAO		2.500			
	2.500							

Beleidsartikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water		Stand ontwerpbe-groting 2015	Mutaties via NvW em amende-menten 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
			versterking ruraal ondernemersklima- maat		20.000	- 5.000			15.000
2.2	<i>Verbeterd waterbeheer, drinkwater en sanitatie</i>	173.157							173.157
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
		59.611	Landenprogram- ma's integraal waterbeheer			- 316			59.295
		51.649	Landenprogram- ma's drinkwater en sanitatie			- 299			51.350
	<i>Subsidies</i>								
		19.937	Integraal waterbe- heer						19.937
		31.960	Drinkwater en sanitatie			500			32.460
	<i>Bijdragen (inter) nationale organisa- ties</i>								
		10.000	Wereldbank						10.000
2.3	<i>Duurzaam gebruik natuurlijke hulpbronnen, tegengaan van klimaatverandering en vergrote weerbaarheid van de bevolking tegen onafwendbare klimaatverande- ring</i>	87.101		- 3.000	814		- 40	2	2
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
		9.655	Landenprogram- ma's klimaatbeleid			9.946			19.601
		53	Landenprogram- ma's milieubeleid; biodiversiteit en bossen			300			353
		0	Landenprogram- ma's klimaat, energie en milieutechnologie			132			132
		0	Landenprogram- ma's themadoor- snijdend						0

Beleidsartikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water		Stand ontwerpbe-groting 2015	Mutaties via NvW em amende-menten 2015	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
<i>Subsidies</i>									
	Hernieuwbare energie	55.554		- 30.554	25.000				
	Algemeen klimaatbeleid	1.776	- 3.000	24.138	22.914				
<i>Bijdragen (inter) nationale organisaties</i>									
	Algemene vrijwillige en verplichte bijdragen	2.566		6.726	9.292				
	GEF	10.000		- 10.000	0				
	UNEP	7.140		2	7.142				
	Contributie IZA/IZT	357			357				

Verplichtingen

De stijging van het verplichtingenbudget op dit begrotingsartikel wordt veroorzaakt door verschillende mutaties. Een groot deel (ca EUR 100 miljoen) van de stijging kan worden toegerekend aan de Nederlandse bijdragen aan het *Green Climate Fund*, het Montreal Protocol en het Verwoestijningsverdrag. Tevens wordt budget toegekend ten behoeve van de tiende middelenaanvulling van het *International Fund for Agricultural Development* (IFAD) (EUR 54,5 miljoen). Het verplichtingenbudget voor het Global Environment Facility (GEF) voor 2015 is vastgesteld op EUR 20,7 miljoen. Ten behoeve van het strategisch partnerschap met de Wereldbank op het terrein van water (*Global Practice Water*) wordt dit jaar een verplichting van EUR 50 miljoen aangegaan. Op het gebied van drinkwater en sanitatie wordt het UNICEF/WASH-programma hervat in de door ebola getroffen landen in West-Afrika. Ook hiervoor wordt extra verplichtingenbudget toegekend. Voorts wordt budget vrijgemaakt voor waterprogramma's in de partnerlanden, onder meer in de Palestijnse Gebieden en Rwanda. Ter dekking van de amendementen Smaling/Leegte en De Caluwé/Sjoerdsma wordt resp. EUR 1 miljoen en EUR 3 miljoen overgeheveld vanuit het klimaatbudget naar artikel 1 en artikel 4.

Uitgaven

Geen toelichting.

Beleidsartikel 3

Beleidsartikel 3 Sociale vooruitgang		Stand	Mutaties	Mutaties (+	Stand	Mutaties (+	Mutaties (+	Mutaties (+	Mutaties (+
Bedragen in EUR 1.000		ontwerpbe-	via NvW en	of -)	suppletoire	of -)	of -)	of -)	of -)
		groting	amende-	suppletoire	begroting	suppletoire	suppletoire	suppletoire	suppletoire
		2015	menten	begroting	VJN 2015	begroting	begroting	begroting	begroting
			2015	VJN 2015		VJN 2016	VJN 2017	VJN 2018	VJN 2019
		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen		1.589.610	- 2.000	24.370	1.611.980	- 80.899	- 40.150	- 67.486	56.650
Uitgaven:									
Programma-uitgaven totaal		943.934	- 2.000	- 257	941.677	859	2.500	- 5.000	- 5.000
3.1	<i>Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen en een halt aan de verspreiding van HIV/aids</i>	391.784	- 2.000	- 3.000	386.784				
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>				0				
					0				
	<i>Subsidies</i>								
		89.009		2.239	91.248				
					0				
					0				
	<i>Bijdragen (inter)nationale organisaties</i>	121.193	- 2.000	5.447	124.640				
					0				
		10.000			10.000				
		20.000			20.000				
		1.500		6.000	7.500				
		55.000			55.000				
		70.000		- 10.000	60.000				
		6.713			6.713				
		10.216		1.467	11.683				
3.2	<i>Gelijke rechten en kansen voor vrouwen</i>	43.510			43.510				
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
		5.371		400	5.771				
	<i>Subsidies</i>								
		32.139		- 400	31.739				

Beleidsartikel 3 Sociale vooruitgang		Stand	Mutaties	Mutaties (+	Stand	Mutaties (+	Mutaties (+	Mutaties (+	Mutaties (+
Bedragen in EUR 1.000		ontwerpbe-	via NvW en	of –)	suppletoire	of –)	of –)	of –)	of –)
		grotting	amende-	suppletoire	begroting	suppletoire	suppletoire	suppletoire	suppletoire
		2015	menten	begroting	VJN 2015	begroting	begroting	begroting	begroting
			2015	VJN 2015		VJN 2016	VJN 2017	VJN 2018	VJN 2019
		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
	<i>Bijdragen (inter)nationale organisa-</i>								
	<i>ties</i>								
	UNWOMEN	6.000			6.000				
3.3	<i>Versterkt maatschappelijk midden-</i>	452.340		26	452.366		2.500		
	<i>veld</i>								
	<i>Subsidies</i>								
	Vakbondsmedefi-								
	nancieringspro-	12.000			12.000				
	gramma	55.000			55.000				
	SNV programma								
	Medefinancierings-	382.000			382.000				
	stelsel								
	Twinningsfaciliteit								
	Suriname	3.340		26	3.366				
3.4	<i>Toename van het aantal goed</i>								
	<i>opgeleide professionals, versterking</i>								
	<i>van hoger- en beroepsonderwijsin-</i>								
	<i>stellingen en het bevorderen van</i>								
	<i>beleidsrelevant onderzoek</i>	56.300		2.717	59.017	859		- 5.000	- 5.000
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
	Landenprogram-								
	ma's hoger	4.000			4.000				
	onderwijs								
	Landenprogram-								
	ma's onderwijs	2.950		1.650	4.600				
	algemeen								
	<i>Subsidies</i>								
	Onderzoekprogram-	4.363		40	4.403				
	ma's								
	Onderwijsprogram-	800			800				
	ma's								
	Internationale hoger								
	onderwijsprogram-	43.710		493	44.203				
	ma's								
	<i>Bijdragen (inter)nationale organisa-</i>								
	<i>ties</i>								
	Internationale								
	onderwijsinstituten	477			477				
	Global Partnership								
	for Education	0			0				

Verplichtingen

Geen toelichting.

Uitgaven

Geen toelichting.

Beleidsartikel 4

Beleidsartikel 4 Vrede en veiligheid voor ontwikkeling Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerp- begroting 2015	Mutaties via NvW en amende- menten	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2015	Stand supple- toire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of –) supple- toire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of –) suppletoire begroting VJN 2019
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	366.379	4.000	178.742	549.121	103.307	118.887	- 42 350	- 42 350
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	394.571	4.000	200.000	598.571	150.000	150.000	0	0
4.1 <i>Humanitaire hulp</i>	205.017			205.017				
<i>Bijdragen (inter)nationale organisaties</i>								
UNHCR	33.000			33.000				
Wereldvoedselprogramma	36.000			36.000				
UNRWA	13.000			13.000				
Noodhulpprogramma's	123.017			123.017				
4.2 <i>Budget Internationale Veiligheid; voorkomen en terugdringen van conflictsituaties</i>	0			0				
Veiligheid voor mensen; Budget Internationale Veiligheid	0			0				
4.3 <i>Rechtstaatontwikkeling, wederopbouw, vredesopbouw, versterkte legitimiteit van democratische structuren en tegengaan van corruptie</i>	189.554	4.000	30.000	223.554	0			
<i>Bijdragenovereenkomst</i>								
landenprogramma's veiligheids en rechtsorde	57.879		44.762	102.641				

Verplichtingen

De verhoging van verplichtingenbudget op dit begrotingsartikel komt hoofdzakelijk ten goede aan het Noodhulpfonds waarvoor in 2.015 EUR 170 mln is gereserveerd. Verder worden dit jaar in Afghanistan nieuwe meerjarige activiteiten opgestart op ter bevordering van een functionerende rechtsorde. Daartoe wordt verplichtingenbudget vanuit 2016 en 2018 naar voren gehaald (totaal EUR 19,2 miljoen). Conform het amendement-De Caluwé/Sjoerdsma wordt EUR 4 miljoen overgeheveld vanuit artikel 2 (Klimaat) en artikel 3 (SRGR) ten behoeve van het speerpunt Veiligheid en Rechtsorde.

Uitgaven

Artikel 4.3

Binnen dit sub-artikel vindt een herschikking plaats tussen centrale en decentrale budgetten op basis van de jaarplannen van de posten en beleidsdirecties. Tevens worden de landenprogramma's voor veiligheid, rechtsorde en wederopbouw vanuit het Budget Internationale Veiligheid (BIV) verhoogd met EUR 30 miljoen.

Ontvangsten

Geen toelichting.

Beleidsartikel 5

Beleidsartikel 5 Versterkte kaders voor ontwikkeling		Stand ontwerpbe-	Mutaties via NvW en amende-	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen		21.217	0	9.029	30.246	1.985	1.655	- 72.930	70
Uitgaven:									
	Programma-uitgaven totaal	58.110	0	39.618	97.728	- 670	- 8.999	3.782	- 318
5.1	<i>Versterkte multilaterale betrokkenheid</i>	159.617		4.197	163.814	4.470	4.110	- 7.453	- 6.570
	<i>Bijdragen (inter)nationale organisaties</i>								
	UNDP	17.500			17.500				
	UNICEF	14.000			14.000				
	UNIDO	1.950			1.950				
	Middelenaanvulling multilaterale banken en fondsen	104.296		4.197	108.493				
	Kapitaalaanvullingen multilaterale banken en fondsen	5.498			5.498				

Beleidsartikel 5 Versterkte kaders voor ontwikkeling			Stand ontwerpbegroting 2015	Mutaties via NvW en amendementen 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2015	Stand suppletoire begroting VJN 2015	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) suppletoire begroting VJN 2019
Bedragen in EUR 1.000			(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
		Speciale multilaterale activiteiten	7.373			7.373				
		Assistent-deskundigen programma	9.000			9.000				
5.2	<i>Overig armoedebeleid</i>		- 110.507		35.421	- 75.086	- 5.140	- 13.109	11.235	6.252
	<i>Bijdragenovereenkomst</i>									
		Kleine activiteiten posten en cultuur en ontwikkeling	12.011			12.011				
		Voorlichting op het terrein van ontwikkelingssamenwerking	9.350			9.350				
	<i>Bijdragen (inter)nationale organisaties</i>									
		Schuldverlichting Unesco	48.667		2.400	48.667				
		nog te verdelen i.v.m. wijzigingen BNP en/of toerekeningen	- 182.535		33.021	- 149.514				
5.3	<i>Bijdrage aan migratie en ontwikkeling</i>		9.000			9.000				
	<i>Subsidies</i>									
		Migratie en ontwikkeling	3.100			3.100				
	Ontvangsten		79.542	0	250	79.792	200	200	200	200
5.20	<i>Ontvangsten en restituties met betrekking tot leningen</i>		48.366		250	48.616	200	200	200	200
5.21	<i>Ontvangsten OS</i>		31.176			31.176				
5.22	<i>Koersverschillen OS</i>		pm			pm				

Verplichtingen

Artikel 5.2

De verhoging op dit sub-artikel komt allereerst ten gunste van de verplichte contributie aan de UNESCO voor de jaren 2015–2018. Voorts wordt budget toegekend voor het BHOS-deel in de uitvoering van de Garantiewet Surinaamse pensioenen (vml Koninkrijksambtenaren). Tenslotte is sprake van een (technische) bijstelling van het verplichtingenbudget voor bilaterale activiteiten op het terrein van cultuur, sport en ontwikkeling in lijn met het meerjarig kasbudget.

Uitgaven

Artikel 5.2

Op dit sub-artikel wordt EUR 400 miljoen vrijgemaakt ter financiering van de sterk toegenomen kosten van de eerstejaarsopvang van asielzoekers uit DAC-landen. Deze kosten worden toegerekend aan het ODA-budget. Binnen de regering is besloten dit bedrag te dekken door middel van de volgende budgettaire mutaties binnen de BHOS begroting:

1. EUR 345 miljoen: een kasschuif van de geraamde BNP-macromeevallers in de periode 2016–2020.
2. EUR 30 miljoen: door geraamde ODA middelen uit 2020 naar voren te halen en in te zetten in 2015.
3. EUR 24 miljoen: het aanwenden van een deel van de non-ODA eindejaarsmarge uit 2014.

Het betreft hier een toerekening waardoor de mutatie niet zichtbaar is in bovenstaande tabel.

Voorst is op dit sub-artikel sprake van een technische bijstelling. Als gevolg van een BNP-meevaller daalt de BNP-korting die in 2015 moet worden ingevuld van EUR 183 miljoen (Ontwerpbegroting) naar EUR 150 miljoen (Eerste Suppletoire Begroting), hetgeen leidt tot een verhoging van sub-artikel 5.2.

Ontvangsten

Geen toelichting.